

Τα κυριότερα στάδια στην εξέλιξη της γραφής

Από τη Μεσοποταμία, με τους Σουμέριους, τον πρώτο λαό στον κόσμο ο οποίος ανέπτυξε υψηλό πολιτισμό, αρχίζουν ουσιαστικά οι ιστορικοί χρόνοι. Πρόκειται για έναν λαό πιθανώς ινδοευρωπαϊκής καταγωγής, που ήταν εγκατεστημένος στη Μεσοποταμία από τα μέσα της 4^{ης} χιλιετίας. Οι Σουμέριοι εφευρίσκουν τον τροχό, το άροτρο, την επεξεργασία των μετάλλων και μία μορφή γραφής, τη σφηνοειδή, την οποία καταγράφουν σε πήλινες πινακίδες. Επίσης, πρώτοι ιδρύουν απόλυτα συγκροτημένες πόλεις, με κυριότερη την Ουρ.

Η Αίγυπτος, από τις αρχές της Εποχής του Χαλκού, αποτελεί το πρώτο ισχυρό ενιαίο κράτος στην ιστορία. Οι Αιγύπτιοι χρησιμοποιούν ένα είδος γραφής, τα ιερογλυφικά. Γράφουν επάνω σε πάπυρους, αλλά και οι τοίχοι των μνημείων είναι γεμάτοι από ιερογλυφικά κείμενα. Η λέξη *ιερογλυφικά* προέρχεται από τις αρχαίες ελληνικές λέξεις *ιερός* + *γλυφίς* (δηλαδή *ιερά ανάγλυφα*), επειδή τα ιερογλυφικά χρησιμοποιήθηκαν αρχικά σε ιερά θρησκευτικά κείμενα. Ιερογλυφική γραφή συναντούμε στην Αίγυπτο, την Μινωική Κρήτη και σε άλλους ανεπτυγμένους λαούς

Στη μινωική Κρήτη, η ανάπτυξη του εμπορίου αλλά και η περίπλοκη διοικητική και κοινωνική οργάνωση, οδήγησαν γύρω στο 1700 π.Χ. στη χρήση ενός συστήματος γραφής. Στην πρώτη του μορφή, το σύστημα αυτό έμοιαζε με τα ιερογλυφικά και το συναντάμε στο δίσκο της Φαιστού. Λίγο αργότερα, άρχισε να χρησιμοποιείται ένα νέο σύστημα γραφής, η Γραμμική Α'. Πρόκειται για μια συλλαβική γραφή, δηλαδή κάθε σημείο αντιστοιχούσε σε μία συλλαβή. Η μινωική γραφή στο σύνολό της δεν έχει αποκρυπτογραφηθεί.

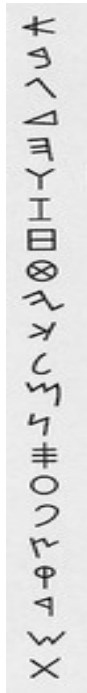

Τη Γραμμική Α' διαδέχεται η Γραμμική Β', επίσης ένα είδος συλλαβικής γραφής το οποίο συναντάται σε πήλινες επιγραφές των ανακτόρων της μυκηναϊκής εποχής. Στις πινακίδες της Γραμμικής Β' καταγράφονται διάφορες εμπορικές και γενικότερα οικονομικές δραστηριότητες των ανακτόρων (κυρίως αφορούν τη διακίνηση των γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων), αλλά έμμεσα δίνουν πληροφορίες και για τη διοικητική οργάνωση και τη θρησκευτική ζωή των Μυκηναίων. Ήταν μια γραφή που γνώριζαν λίγοι, εξειδικευμένοι γραφείς, οι οποίοι εργάζονταν στα ανάκτορα. Η Γραμμική Β' αποκρυπτογραφήθηκε το 1952 από τους Βρετανούς Μάικλ Βέντρικ και Τζον Τσάντγουικ.

𐀀	𐀁	𐀂	𐀃	𐀄	𐀅	𐀆	𐀇	𐀈	𐀉	𐀊	𐀋
a	da	ja	ka	ma	na	pa	qa	ra	sa	ta	wa
𐀌	𐀍	𐀎	𐀏	𐀐	𐀑	𐀒	𐀓	𐀔	𐀕	𐀖	𐀗
e	de	je	ke	me	ne	pe	qe	re	se	te	we
𐀘	𐀙		𐀚	𐀛	𐀜	𐀝	𐀞	𐀟	𐀠	𐀡	𐀢
i	di		ki	mi	ni	pi	qi	ri	si	ti	wi
𐀣	𐀤	𐀥	𐀦	𐀧	𐀨	𐀩	𐀪	𐀫	𐀬	𐀭	𐀮
o	do	jo	ko	ma	no	po	qo	ro	so	to	wo
𐀯	𐀰	𐀱	𐀲	𐀳	𐀴	𐀵		𐀶	𐀷	𐀸	
u	du	ju	ku	mu	nu	pu		ru	su	tu	

Στα παράλια της Παλαιστίνης, ήδη από την 3η χιλιετία, έχουν εγκατασταθεί οι Φοίνικες, ένας λαός σημιτικής καταγωγής. Η εγκατάστασή τους σε παραλιακή περιοχή και η ανυπαρξία εύφορων και εκτεταμένων πεδιάδων, τους έκαναν να στραφούν προς τη θάλασσα και να γίνουν άριστοι ναυτικοί και έμποροι. Οι Φοίνικες, σε πολιτιστικό επίπεδο, επηρεάστηκαν από τους γύρω λαούς, αλλά η μεγάλη συμβολή τους ήταν η επινόηση ενός αλφαβήτου, το οποίο σχηματιζόταν από 22 σύμφωνα. Εξέλιξη αυτού του αλφαβήτου αποτελεί το ελληνικό αλφάβητο.

ΦΟΙΝΙΚΙΚΟ ΑΛΦΑΒΗΤΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΛΦΑΒΗΤΟ

